

7. Gyakorlat (2019.03.26.)

Bináris fa láncolt ábrázolása

Két pointeres csúcs. Node.

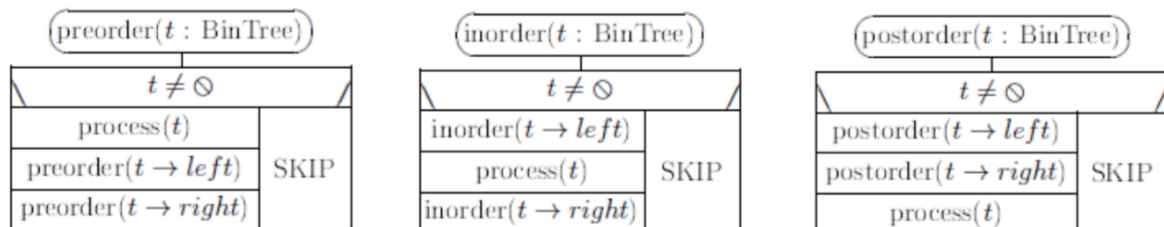
Node
+ $key : \mathcal{T}$ // \mathcal{T} valamilyen ismert típus
+ $left, right : Node^*$
+ $Node() \{ left = right = \emptyset \}$ // egycsúcsú fát képez belőle
+ $Node(x : \mathcal{T}) \{ left = right = \emptyset ; key = x \}$

Három pointeres csúcs. Node3.

Node3
+ $key : \mathcal{T}$ // \mathcal{T} valamilyen ismert típus
+ $left, right, parent : Node3^*$
+ $Node3(p : Node3^*) \{ left = right = \emptyset ; parent = p \}$
+ $Node3(x : \mathcal{T}, p : Node3^*) \{ left = right = \emptyset ; parent = p ; key = x \}$

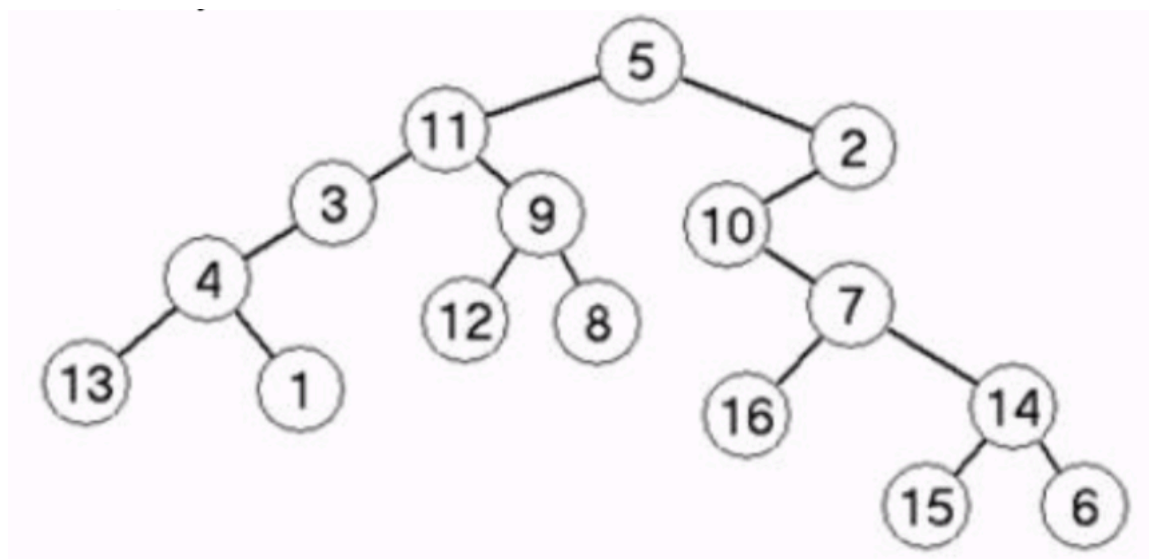
Jegyzetben szereplő három rekurzív algoritmus:

BinTree – absztrakt bináris fa típus, $t \rightarrow left$, $t \rightarrow right$ helyett szokás $left(t)$ és $right(t)$ jelölést is használni. Az üres fát szokták Ω -val jelölni, így $t = 0$ helyett $t = \Omega$ is használható. Láncolt ábrázolású bináris fák esetében a bejáró algoritmusok paramétere lehetne $t : Node^*$, vagy $t : Node3^*$.

1. feladat

Egy konkrét bináris fa bejárása a tanult rekurzív algoritmusokkal, milyen sorrendben írják ki a kulcsokat?

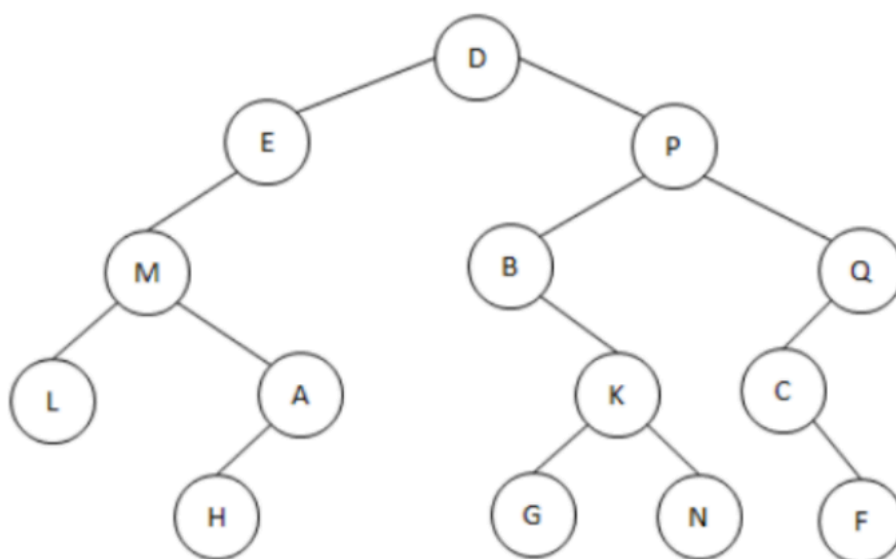
2. feladat

Egy nem teljes bináris fa preorder + inorder, vagy postorder + inorder bejárásból rekonstruáljuk, hogyan nézhetett ki a fa. Miért nem lehet rekonstruálni a preorder + postorder bejárásból?

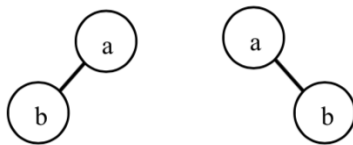
PREORDER: D E M L A H P B K G N Q C F

INORDER: L M H A E D B G K N P C F Q

Megoldás:

Miért nem jó a preorder és postorder? Ha egy-gyerekes a csúcs, nem lehet tudni belőle, hogy az egy-gyerek melyik irányban van:

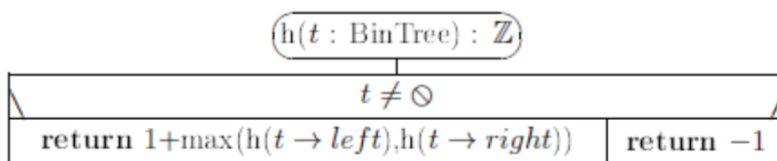

PRE: a b a b
 POST: b a b a

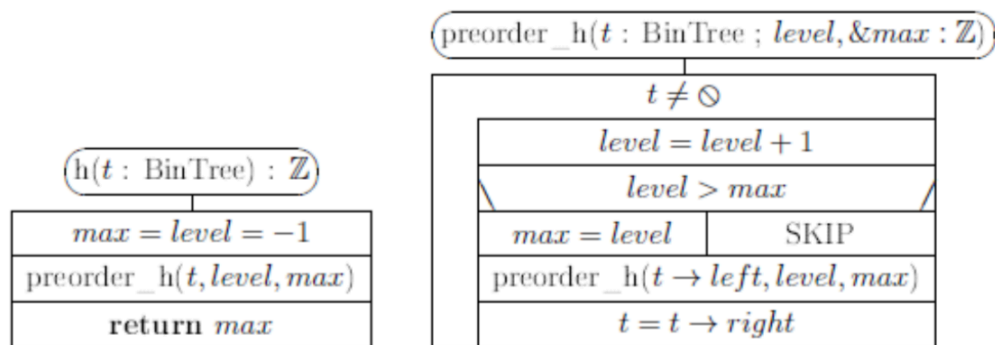
Rekurzív algoritmusok készítése bináris fákkal kapcsolatos feladatokhoz:

Előadáson szerepelt a magasság függvény kétféle módon: (a) a függvény visszatérési értéke a magasság, postorder bejárásra támaszkodva, (b) preorder bejárás+segédváltozó, ebben az esetben egy nem rekurzív algoritmus kerül a rekurzív fölé, ami gondoskodik a belső rekurzív algoritmus megfelelően paraméterezett meghívásáról és az abból kapott eredmény visszaadásáról. Így néznek ki:

(a)

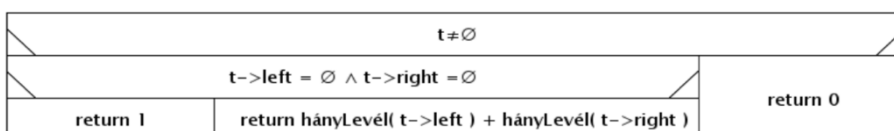
(b)

3. feladat

Hány levele vana fának?

hányLevél(t:BinTree):N

4. feladat

Mi a legnagyobb kulcsa egy bináris fának? A fa esetleg lehet üres, azaz $t = 0$ eset is előfordulhat, Oldjuk meg (a) és (b) módszerrel is! Itt most (a) esetben is kell egy „indító” algoritmus, mert le kell ellenőrizni, hogy a fa nem üres-e? Ne használjuk a maximum kezdőértéknek a $-\infty$ értéket. Ha nem üres a fa, induljunk a gyökér kulcsával, ha üres a fa, jelezzünk hibát!

(a) nem használ segéd paramétert. Üres fát le kell ellenőrizni!

maxKulcs(t:BinTree):T

t = 0	
EmptyTreeError	return(maxBejár(t))

maxBejár(t:BinTree):T

t->left = 0 ∧ t->right = 0			
return t->key	t->left ≠ 0 ∧ t->right ≠ 0	t->left ≠ 0 ∧ t->right = 0	t->left = 0 ∧ t->right ≠ 0
	max1 := maxBejár(t-> left)	max1:=maxBejár(t-> left)	max1:=maxBejár(t-> right)
	max2 :=maxBejár(t-> right)		
	max1 := max(max1, max2)		
	return max(max1, t->key)		

Megjegyzések: maxBejár algoritmus előfeltétele, hogy t nem lehet üres! Ezért a rekurzív hívásokat szét kell bontani a t fa alakja szerint.

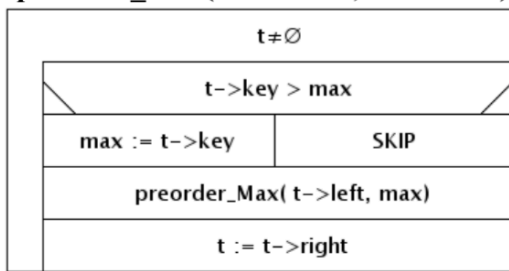
- t lehet levél, vagy belső pont
- belső pont esetei: két gyerekes, csak bal-, illetve jobb gyerekkel rendelkező.

(b) A másik megoldási lehetőséget választva a fő eljárás ellenőrzi az előfeltételt, és ha a fa nem üres, akkor gondoskodik a max változó kezdőértékéről, majd elindít egy bejáró algoritmust. A bejárás végeztével max változó a legnagyobb értéket fogja tartalmazni, így azzal visszatér.

maxKulcs(t:BinTree) : T

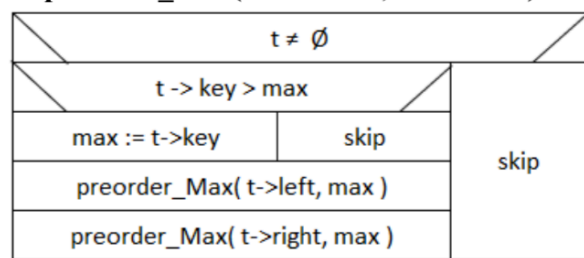
t \neq \emptyset	
max := t->key	EmptyTreeError
preorder_Max(t, max)	
return max	

preorder_Max(t: BinTree, &max : T)

Végrekurzió helyett ciklus (jegyzet ajánlása)

preorder_Max(t: BinTree, &max : T)

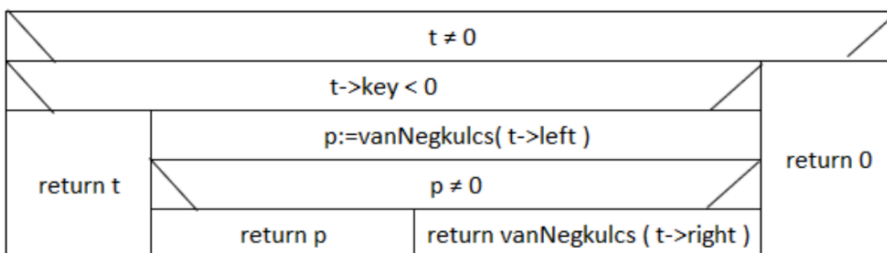
„Klasszikus preorder bejárással”

A bejáró algoritmus viszi magával a max változót, ha kell, módosítja. **FONTOS**, hogy a max cím szerint átadott paraméter legyen!

5. feladat

Keressünk egy negatív kulcsot a fában. Ha találunk, adjuk vissza a címét, ha nem találunk, adjunk 0 értéket vissza. Ügyeljünk a hatékonyságra, ha siker a keresés, minl hamarabb térjen vissza a rekurzió.

vanNegKulcs(t:BinTree): Node*

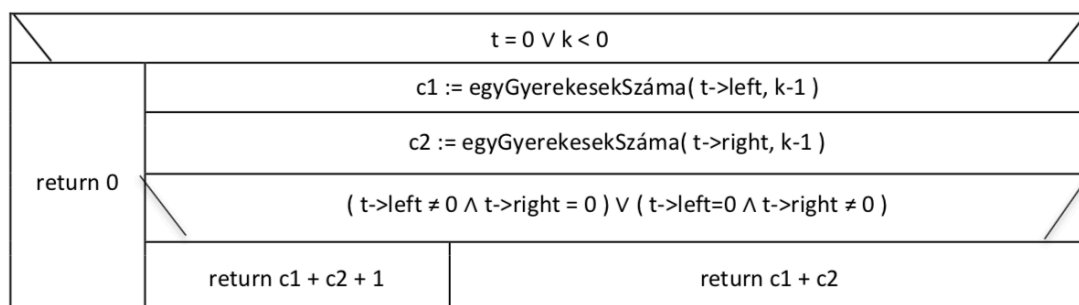
6. feladat

Bevezetjük a szint fogalmát. 0. szint a gyökér, majd 0. szint 2.szint stb. A feldolgozás csak egy adott szintig történik, vagy adott szinttől a teljes mélységig. Feladatok: (a) hány egy-gyerekes csúcsa van a fának a 0..k szinteken, vagy (b) a k-nál nagyobb szinteket?

Megoldás:

(a)

egyGyerekesekSzama(t:BinTree, k: Z):N

(b)

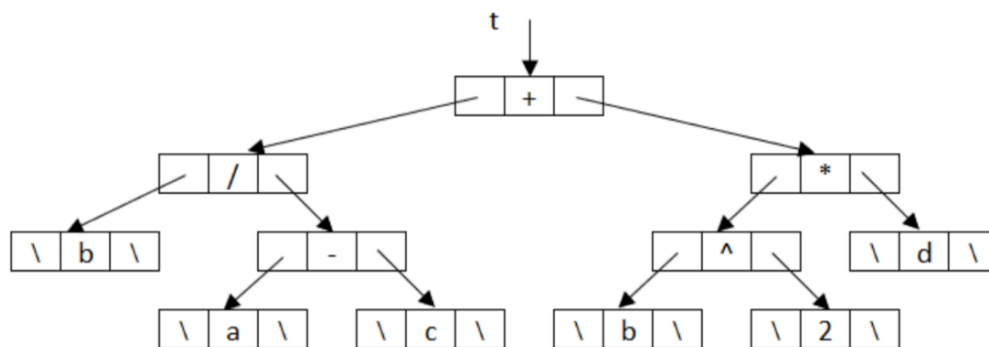
egyGyerekesekSzáma(t:BinTree, k: Z):N

t = 0	
return 0	c1:= egyGyerekesekSzáma(t->left, k-1)
	c2 := egyGyerekesekSzáma(t->right, k-1)
	$k < 0 \wedge (t \rightarrow \text{left} \neq 0 \wedge t \rightarrow \text{right} = 0) \vee (t \rightarrow \text{left} = 0 \wedge t \rightarrow \text{right} \neq 0)$
	<div>return c1 + c2 + 1</div> <div>return c1 + c2</div>

7. feladat

Kifejezés fa. Az egy és két operandusú műveletekből álló kifejezést ábrázoljuk egy bináris fával. Például egy aritmetikai kifejezés fája:

A $b/(a-c)+b^2*d$ kifejezést ábrázoló kifejezés fa:

A kifejezés fa postorder bejárása pont a lengyel formát adja:

$b \ a \ c \ - \ / \ 2 \ ^ \ d \ * \ +$